

รายงานผลการประเมินองค์การมหาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) (สสน.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง	ข้อมูลพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
1. รวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาให้เป็นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ รวมทั้งให้บริการข้อมูล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ	งบประมาณ 312.12 ล้านบาท รายได้* 34.28 ล้านบาท เงินทุนสะสม 52.23 ล้านบาท อัตรากำลัง (กรอบ/บรรจุจริง) 140/135
2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ	ค่าใช้จ่ายบุคลากร 116.10 ล้านบาท
3. ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ	งบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน (ประกอบด้วย เงินอุดหนุน+เงินทุนสะสม +รายได้) 406.57 ล้านบาท
4. นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนาให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ภาคีรัฐภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่ก็ได้	สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ร้อยละ 28.56 (ตามมติคณะรัฐมนตรี 28 พฤษภาคม 2561)
5. ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	* ที่มาของรายได้จากการดำเนินงาน มาจาก 1) รายได้จากค่าบริการ 22.25 ล้านบาท 2) รายได้จากติดตั้งสถานีโทรมาตร 12.03 ล้านบาท
ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2563	

คณะกรรมการองค์การมหาชน

		วันที่ได้รับแต่งตั้ง	วันที่หมดวาระ
ประธานกรรมการ	1. นายรอยล จิตรดอน	22 มีนาคม 2562	21 มีนาคม 2566
กรรมการโดยตำแหน่ง	2. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	-	-
	3. เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	-	-
	4. เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	-	-
	5. อธิบดีกรมชลประทาน		
	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	6. นายวิชัย อัคร์สกร	22 มีนาคม 2562
	7. นายธาดา เตียประเสริฐ	22 มีนาคม 2562	21 มีนาคม 2566
	8. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	22 มีนาคม 2562	21 มีนาคม 2566
	9. ศาสตราจารย์ ชิตชนก เหลือสินทรัพย์	22 มีนาคม 2562	21 มีนาคม 2566
	10. นางสาวสิริวรรณ พงษ์ไพโรจน์	22 มีนาคม 2562	21 มีนาคม 2566
กรรมการและเลขานุการ (ผู้อำนวยการ)	11. ผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ดร.สุทัศน์ วิสกุล	23 มิถุนายน 2560	22 มิถุนายน 2564

วิสัยทัศน์

เป็นคลังข้อมูลและคลังความรู้ที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดขยายผลการใช้งานโดยสร้างและพัฒนาเครือข่าย

แบบประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน		ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดประกอบการประเมิน
สรุปผลการประเมินระดับองค์กร*	คะแนนรวมถ่วงน้ำหนัก	ITA**
ระดับดีมาก	89.75 คะแนน	88.68 คะแนน

ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัดผลกระทบ (impact) เพื่อติดตามผลสำเร็จเป็นรายปี (monitoring KPI)			
ตัวชี้วัด monitor	ค่าเป้าหมาย		
	2563	2564	2565
มูลค่าที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนา การให้บริการ การถ่ายทอดและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านสารสนเทศทรัพยากรน้ำ	3 เท่า ของงบประมาณ	3 เท่า ของงบประมาณ	3 เท่า ของงบประมาณ
ผลการดำเนินงานปี 2563 : 8 เท่า ของงบประมาณ โดยผลการดำเนินงานวิจัยและพัฒนา ให้บริการ ถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของ สสน.สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ คิดเป็นมูลค่า 3,459 ล้านบาท			

หมายเหตุ :

* สรุปผลการประเมินระดับองค์กร

- ระดับดีมาก หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 85 คะแนนขึ้นไป
- ระดับดี หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 70.00 – 84.99 คะแนน
- ระดับพอใช้ หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60.00 – 69.99 คะแนน
- ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน

** ITA : Integrity and Transparency Assessment หรือ ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน ประเมินโดย สำนักงาน ป.ป.ช.

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพ (ร้อยละ 45)							
1.1 ความสามารถทางการแข่งขันด้าน Scientific Infrastructure ของประเทศไทยตามการจัดอันดับของ IMD	10						
1.1.1 อันดับความสามารถทางการแข่งขันด้าน Scientific Infrastructure ของประเทศไทยตามการจัดอันดับของ IMD (WCY2020)	(5)	อันดับที่ 37	อันดับที่ 35	อันดับที่ 33	อันดับที่ 39	0.00	0.00
1.1.2 จำนวนบทความวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อจำนวนบุคลากรด้านวิจัย*	(5)	1.25 : 1	1.38 : 1	1.5 : 1	1.25 : 1	50.00	2.50
1.2 ความสำเร็จของคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ ในการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำของประเทศ	10	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	100.00	10.00
1.3 จำนวนผู้นำผลงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์	7.5	57 ราย	60 ราย	63 ราย	65 ราย	100.00	7.50
1.4 ร้อยละของชุมชนแกนนำที่มีความมั่นคงน้ำอุปโภคเพิ่มขึ้น	10	ร้อยละ 85.00	ร้อยละ 90.00	ร้อยละ 95.00	ร้อยละ 95.00	100.00	10.00
1.5 ความสำเร็จในการดำเนินงานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ	7.5	66 คะแนน	69 คะแนน	72 คะแนน	77 คะแนน	100.00	7.50
องค์ประกอบที่ 2 การผลักดันยุทธศาสตร์ของประเทศ (ร้อยละ 5)							
2.1 ความสำเร็จของการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด	5	ร้อยละ 70 ของศูนย์ฯ สามารถจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำในภาวะปกติ/วิกฤตได้ ทั้งนี้ เกิดจากการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานระบบและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์น้ำได้อย่างถูกต้อง	ร้อยละ 80 ของศูนย์ฯ สามารถจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำในภาวะปกติ/วิกฤตได้ ร้อยละ 50 ของศูนย์ฯ สามารถแจ้งสถานการณ์น้ำและข้อเสนอแนะไปยังเครือข่ายเกษตรกรรับทราบ เพื่อใช้ในการวางแผนรับมือและแผนการเพาะปลูก/เก็บเกี่ยวผลผลิต ได้อย่างเหมาะสม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของศูนย์ฯ สามารถจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำในภาวะปกติ/วิกฤตได้ ร้อยละ 50 ของศูนย์ฯ สามารถแจ้งสถานการณ์น้ำและข้อเสนอแนะไปยังเครือข่ายเกษตรกรรับทราบ เพื่อใช้ในการวางแผนรับมือและแผนการเพาะปลูก/เก็บเกี่ยวผลผลิต ได้อย่างเหมาะสม ร้อยละ 10 ของศูนย์ฯ สามารถ	ร้อยละ 80 ของศูนย์ฯ สามารถจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำประจำวันได้ ร้อยละ 50 ของศูนย์ฯ สามารถแจ้งสถานการณ์น้ำและข้อเสนอแนะไปยังเครือข่ายเกษตรกร ร้อยละ 10 ของศูนย์ฯ สามารถวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำและแผนรับมือภัยพิบัติ ร่วมกับเครือข่ายเกษตรกรได้	100.00	5.00

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
				วางแผนพัฒนา แหล่งน้ำและแผน รับมือภัยพิบัติ ร่วมกับเครือข่าย เกษตรกรได้			
องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพ (ร้อยละ 25)							
3.1 ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ขององค์การมหาชน	5	-	ร้อยละค่าใช้จ่าย ด้านบุคลากร ไม่เกินกรอบวงเงินรวม ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด	• ร้อยละค่าใช้จ่าย ด้านบุคลากร ไม่เกินกรอบวงเงิน รวมที่ คณะรัฐมนตรี กำหนด และ • ค่าใช้จ่ายด้าน บุคลากรจริง ไม่สูง กว่างบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร จากสำนักงบประมาณ	ร้อยละ 28.56 และ ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร จริงสูงกว่างบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร จากสำนัก งบประมาณ	75.00	3.75
3.2 ประสิทธิภาพในการบริหารงานหรือการให้บริการขององค์การมหาชน							
3.2.1 ความสามารถในการหารายได้ เพื่อลดภาระงบประมาณภาครัฐ	5	22.41 ล้านบาท	26.25 ล้านบาท	30.09 ล้านบาท	34.28 ล้านบาท	100.00	5.00
3.2.2 ความสำเร็จในการจัดทำระบบ ถนนน้ำเดินป้องกันน้ำหลากและ ดินถล่ม	15	• รูปแบบ นวัตกรรม ใช้งานจริงใน พื้นที่	• รูปแบบนวัตกรรม • ใช้งานจริงในพื้นที่ • ขยายผล	• แบบรูปนวัตกรรม • ใช้งานจริงในพื้นที่ • ขยายผล • รายงานสรุปผลการ ใช้ระบบฯ เสนอ คณะกรรมการฯ พื้นที่เป้าหมายที่ ดำเนินโครงการ หลังจากใช้งานจริง ไม่ เกิดปัญหาน้ำท่วมและ น้ำแล้งหลังจากใช้งาน จริง ไม่เกิดปัญหาน้ำ ท่วมและน้ำแล้ง	• มีรูปแบบนวัตกรรม • ใช้งานจริงในพื้นที่ชุมชน แม่หยอ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ • ขยายผลสู่ชุมชนแม่แตด น้อย อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่ • รายงานสรุปผลการใช้ ระบบ เสนอคณะ กรรมการฯ แล้ว พื้นที่ที่ดำเนินงานไม่เกิด ปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง	100.00	15.00
องค์ประกอบที่ 4 การตอบสนองต่อประชาชน (ร้อยละ 10)							
4.1 การเผยแพร่สารสนเทศผ่าน web portal	5	องค์การมหาชนส่ง ข้อมูลสำคัญขององค์การ มหาชนมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วนตาม รายการที่กำหนด (ข้อมูลกลุ่มที่ 1)	องค์การมหาชนส่งข้อมูล สำคัญขององค์การมหาชน มายังสำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วนตามรายการ ที่กำหนด (ข้อมูลกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2)	องค์การมหาชนส่งข้อมูล สำคัญขององค์การ มหาชนมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วนตาม รายการที่กำหนด ข้อมูลกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3)	ส่งข้อมูลสำคัญมายัง สำนักงาน ก.พ.ร. ตามรายการ ที่กำหนด ทั้ง 3 กลุ่ม แล้วเสร็จ	100	5.00
4.2 ร้อยละความพึงพอใจในการ ให้บริการขององค์การมหาชน	5	ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ ร้อยละ 50 - 74.99	ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ ร้อยละ 75 - 89.99	ร้อยละ 80 และ ผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ร้อยละ 88.00 และผ่านเกณฑ์คุณภาพ ร้อยละ 100	100	5.00
องค์ประกอบที่ 5 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน (ร้อยละ 15)							
5.1 ร้อยละความสำเร็จของ การพัฒนาด้านการควบคุมดูแล กิจการของคณะกรรมการ องค์การมหาชน	15		ร้อยละ 100		ร้อยละ 90	90.00	13.50
คะแนนรวม							89.75
สรุปผลการประเมินระดับองค์กร							ดีมาก

หมายเหตุ :

* ตัวชี้วัดที่เปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวชี้วัดตามมติคณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (อ.กพม.) ครั้งที่ 7/2563 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2563

สรุปผลการประเมินระดับองค์กร

ระดับดีมาก หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 85 คะแนนขึ้นไป

ระดับดี หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 70.00 - 84.99 คะแนน

ระดับพอใช้ หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60.00 - 69.99 คะแนน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน

กมล

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

● การบริหารจัดการคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ

ดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพ “คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ” อย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำของประเทศ โดยบริหารคลังข้อมูลฯ ให้มีเสถียรภาพ พร้อมให้บริการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากคลังข้อมูลฯ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำของประเทศให้ครบทุกด้าน โดยในปีงบประมาณ 2563 คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติมีเสถียรภาพในการทำงานสูงกว่าร้อยละ 99 และให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจ ได้แก่ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ผล.) กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.) กรมชลประทาน (ชป.) การประปานครหลวง (กปน.) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กรมประมง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) พร้อมทั้งพัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อช่วยวิเคราะห์สถานการณ์น้ำหรือให้คำแนะนำเชิงเทคนิคที่สำคัญ เช่น ระบบคาดการณ์สภาพอากาศระยะสั้นแบบคู่ควบ (Coupled Model for Weather Prediction) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อคาดการณ์น้ำท่วมและบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ประเทศไทย ระบบติดตามภัยแล้ง (Drought Monitoring System) ระบบคาดการณ์น้ำเค็มรุก ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อคาดการณ์น้ำท่วมและบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำบางปะกง ระบบคาดการณ์และเตือนภัยน้ำท่วมฉับพลัน (Flash Flood Forecasting and Warning System) และระบบคาดการณ์และเตือนภัยล่วงหน้าบริเวณอ่าวไทย (Forecasting and Early Warning System for The Gulf of Thailand) รวมถึงการใช้ข้อมูลแบบจำลอง และระบบจากคลังข้อมูลน้ำฯ เพื่อสนับสนุนการบริหารสถานการณ์ภัยพิบัติในเหตุการณ์ “พายุโนอึล” เคลื่อนตัวเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงวันที่ 18-20 ก.ย. 2563 สามารถออกประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์ และรายงานสถานการณ์น้ำเสนอต่อศูนย์ปฏิบัติการเตรียมการเฝ้าระวังให้ความช่วยเหลือ และบรรเทาทุกข์

● การบริหารจัดการน้ำระดับชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สสน. ดำเนินงานด้านการบริหารจัดการน้ำระดับชุมชนผ่าน 3 โครงการสำคัญคือ โครงสร้างแม่ข่ายการจัดการน้ำชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริ โดยชุมชนอย่างยั่งยืน และโครงการจัดการน้ำชุมชน สู่การพัฒนาเกษตรกรและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ในปีงบประมาณ 2563 สสน. ได้ร่วมกับได้ร่วมกับมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (อพ.) กองทัพบก สมาคม อบจ. สภาเกษตรกรแห่งชาติ ชุมชนแกนนำและชุมชนเครือข่าย ในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และวางแผนการเพาะปลูกในชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำและอาหารในระดับชุมชน โดยได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาศักยภาพชุมชนแกนนำในการสำรวจ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ และวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาและผลิตในพื้นที่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่สำคัญ ได้แก่ การประยุกต์ใช้ระบบภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน (การใช้โปรแกรม Quantum GIS) และทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสนับสนุนโครงการพัฒนาโครงสร้างน้ำและการวางแผน การผลิตของชุมชน โดยชุมชนได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาโครงสร้างน้ำ ร่วมกับการบริหารจัดการน้ำใช้และน้ำเพื่อการเกษตรภายในชุมชน ทำให้เกือบทุกชุมชนมีความมั่นคงน้ำเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยชุมชนแกนนำทั้งหมด 55 ชุมชน มีความมั่นคงน้ำอุปโภคเฉลี่ยร้อยละ 95 และมีจำนวนชุมชนที่มีความมั่นคงน้ำอุปโภคเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 52 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 95 ของชุมชนแกนนำทั้งหมด

● การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด

สสน. ได้ขยายผลการใช้งานคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติลงสู่พื้นที่ โดยร่วมกับสภาเกษตรกรระดับจังหวัดและหน่วยงานในพื้นที่จัดตั้ง “ศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด” รวม 20 แห่ง เพื่อเป็นกลไกเชื่อมต่อระหว่างนโยบายระดับประเทศกับการปฏิบัติในพื้นที่ เกิดความพร้อมในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมทั้งในภาวะปกติและวิกฤต โดยในปีงบประมาณ 2563 สสน. ได้ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด พร้อมทั้งให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับจังหวัดสามารถจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำประจำจังหวัดได้ด้วยตนเอง จำนวน 16 แห่ง (สกลนคร หนองบัวลำภู ยโสธร ขอนแก่น ร้อยเอ็ด นครราชสีมา น่าน ลำปาง กำแพงเพชร สระแก้ว พระนครศรีอยุธยา ปัตตานี มหาสารคาม บุรีรัมย์ มุกดาหาร ตรัง) สามารถแจ้งสถานการณ์น้ำและข้อเสนอแนะไปยังเครือข่ายเกษตรกรได้แล้ว จำนวน 10 แห่ง (หนองบัวลำภู

gml

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ยโสธร ร้อยเอ็ด นครราชสีมา น่าน ลำปาง ปัตตานี มหาสารคาม ตรัง พิชณุโลก) รวมทั้งร่วมดำเนินงานพัฒนาศักยภาพการใช้สารสนเทศและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำและแผนรับมือภัยพิบัติ จนทำให้ศูนย์บริหารจัดการน้ำจังหวัดสกลนคร และศูนย์บริหารจัดการน้ำจังหวัดสระแก้ว สามารถวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำและแผนรับมือภัยพิบัติร่วมกับเครือข่ายเกษตรกรได้

● การจัดทำระบบถนนน้ำเดินป้องกันน้ำหลากและดินถล่ม

สสน. ดำเนินการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน โดยนำอุปกรณ์สำรวจวัดค่าระดับความสูงต่ำของพื้นที่ ควบคู่กับแผนที่ภูมิประเทศ มาจัดทำแผนที่น้ำ ผังน้ำ รวมทั้งข้อมูลปริมาณน้ำเชิงพื้นที่จากสถานีโทรมาตร มาวิเคราะห์และออกแบบเป็นนวัตกรรมระบบถนนน้ำเดิน เพื่อป้องกันน้ำหลาก รวมทั้งสามารถนำน้ำหลาก ผันมาเก็บไว้ในแหล่งสำรองน้ำในพื้นที่ บรรเทาปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง โดยได้นำมาประยุกต์ใช้งานจริงแล้วในพื้นที่ชุมชนบ้านแม่หอย ตำบลแม่จาง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแก้ปัญหา น้ำหลาก น้ำแล้งทั้งระบบ โดยชุมชนบ้านแม่หอยมีพื้นที่ทั้งหมด 160,137 ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติแม่แจ่ม ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีแหล่งน้ำหลักคือ ห้วยหอย ห้วยมะนาว ห้วยผา ก่อนไหลลงลำห้วยแม่แจ่ม พื้นที่ชุมชนแม่หอยประสบปัญหาน้ำหลาก น้ำแล้ง ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภคมากกว่า 7 ปี เนื่องจากแหล่งสำรองน้ำไม่เพียงพอ ขาดระบบส่งน้ำที่มีประสิทธิภาพ และเกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมเชิงเดี่ยว โดยชุมชนได้ประยุกต์ใช้นวัตกรรมถนนน้ำเดินและระบบกักเก็บน้ำในพื้นที่แล้วเสร็จ และได้ดำเนินการขยายผลสู่ชุมชนแม่แตดน้อย อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นชุมชนที่มีปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภค เนื่องจากชุมชนตั้งอยู่บนสันเขา สูงกว่าระดับน้ำในลำห้วยไม่สามารถต่อท่อน้ำประปาจากลำห้วยหลักที่น้ำไหลตลอดปี (ลำห้วยแม่แตดน้อย) และในฤดูน้ำหลากน้ำไหลแรง และเร็วไม่สามารถกักเก็บน้ำในแหล่งสำรองน้ำได้ ผลจากการใช้นวัตกรรมถนนน้ำเดินสามารถป้องกันปัญหาน้ำหลากที่เกิดขึ้นในทั้งสองชุมชน และทำให้ชุมชนมีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคและใช้ภายในชุมชนในฤดูแล้งและฤดูน้ำหลาก โดยชุมชนบ้านแม่หอยมีปริมาณน้ำสำรองเพื่อการอุปโภคเพิ่มขึ้นถึง 1,580 ลบ.ม. และชุมชนบ้านแม่แตดน้อยมีปริมาณน้ำสำรองเพื่อการอุปโภคเพิ่มขึ้น 151 ลบ.ม. รวมผู้ได้รับประโยชน์ทั้งสองชุมชน 223 ครัวเรือน